

16 лістапада, ва ўрачыстасць Найсвяцейшай Панны Марыі Вастрабрамскай, у нашым лакальным Касцёле распачнецца ўзнёслая гістарычная падзея. У гэты дзень у катэдральным касцёле ў Гродне будзе ўрачыста адкрыты І Сінод Гродзенскай дыяцэзіі. У сённяшнім нумары газеты кс. канонік Антоній Грэмза, генеральны сакратар сінода, распавядае аб мэтах яго склікання і значэнні для дыяцэзіяльнай супольнасці. – **Што такое дыяцэзіяльны сінод і з якой мэтай яго склікаюць?**

– Слова “сінод” паходзіць ад грэчаскага слова “*sýnodos*” і перакладаецца як “сход” альбо “супольны шлях”. У разуменні кананічнага права дыяцэзіяльны сінод з’яўляецца кансультатыўным сходам, які ўтвараюць святары, кансэкраваныя і свецкія асобы Касцёла на тэрыторыі дадзенай дыяцэзіі, і які склікаецца і праводзіцца пад кіраўніцтвам біскупа для новага апісання і вызначэння аблічча партыкулярнага Касцёла.

Сінод – вельмі старажытная практыка ў Касцёле. Ужо ў першыя стагоддзі хрысціянства біскупы праводзілі нарады са святарамі як са сваімі найбліжэйшымі супрацоўнікамі для кансультавання і з мэтай супольнага пошуку найлепшых рашэнняў актуальных праблем і выклікаў. І сёння каталіцкая супольнасць збіраецца, каб абмеркаваць важныя справы альбо прыняць сумесныя рашэнні, што ў далейшым дапамогуць развівацца і рэалізаваць тыя заданні, якія даручыў Езус Хрыстус. Гэта таксама добрая нагода да ўзрастання ў веры і любові ў супольнасці. † На працягу стагоддзяў адбываліся шматлікія змены ў разуменні і функцыянаванні дыяцэзіяльных сінодаў. Да найважнейшых трэба залічыць уведзеныя II Ватыканскім саборам, калі да ўдзелу ў іх працах былі запрошаны, акрамя духавенства і кансэкраваных асоб, што служаць у дыяцэзіі, таксама свецкія вернікі. Яны могуць прымаць удзел у дыскусіях сінода, выражаць сваё меркаванне, мець уплыў на характар выніковых дакументаў. Так яшчэ больш падкрэслена калегіяльнасць сінода і сумесная адказнасць усёй дыяцэзіяльнай супольнасці – значыць не толькі душпастыраў, але і вернага люду – за ўласны лакальны Касцёл. Таму, згодна з дэкрэтам, “у славу Бога, у Тройцы Адзінага, у клопаце пра духоўнае дабро вернікаў, кіруючыся наяўнымі патрэбамі дыяцэзіяльнага гродзенскага Касцёла, якія тычацца паглыблення веры і адказнасці Божага люду дыяцэзіі за Святы Касцёл, для акрэслення асноўнай душпастырскай дзейнасці ў парафіях і жыцця паводле Евангелля, а таксама з мэтай уніфікацыі цэлебрацый літургічных абрадаў і ўстанаўлення касцёльнага лакальнага права з захаваннем норм

Кодэкса кананічнага права і ўказанняў Святога Пасаду” біскуп Аляксандр Кашкевіч прыняў рашэнне аб скліканні сінода. Спадзяёмся, што гэта будзе сапраўды адметная гістарычная падзея, якая задасць Касцёлу на Гродзеншчыне новы напрамак развіцця.

– Якія факты прамовілі за патрэбу склікання I Сінода Гродзенскай дыяцэзіі?

– Апошні сінод, які датычыў Касцёла на нашых землях, меў месца ў 1931 годзе, калі тэрыторыя Гродзеншчыны належала да Віленскай архідыяцэзіі. З таго часу сітуацыя лакальнага Касцёла вельмі змянілася. Неабходна пры гэтым падкрэсліць, што змяніліся не толькі абставіны месца і часу, у якіх Касцёл выконвае сваю місію, але таксама сам Касцёл. Найперш дзякуючы вялікай справе аднаўлення, пачатак якой быў пакладзены II Ватыканскім саборам і якая была паслядоўна рэалізавана чарговымі Папамі і іх супрацоўнікамі – біскупамі. Не падлягае сумненню, што многія з пастанаўленняў віленскага сінода папросту страцілі актуальнасць, іншыя ж патрабуюць глыбокай рэвізіі і дастасавання да сучасных умоў. Акрамя таго, паслясаборная рэчаіснасць, у якой мы жывём, знакі часоў, якія спрабуем адчытаць, і выклікі, перад якімі стаіць сёння наш партыкулярны Касцёл, патрабуюць супольнага шукання новых, лепшых, больш паспяховых рашэнняў, адпаведна меркам XXI стагоддзя.

– Сінод распачнецца ва ўрачыстасць Найсвяцейшай Панны Марыі Вастрабрамскай, Маці Міласэрнасці, і пройдзе пад дэвізам “Жыць Евангеллем”. Чаму абраны менавіта такія заклік?

– Сёння хрысціянства патрабуе прыпамінання неабходнасці вяртання да навукі Езуса Хрыста. Таму “Жыць Евангеллем” – гэта вельмі важныя і актуальныя словы, свайго роду выклік для сучасных людзей, як духоўных, так і свецкіх, якім трэба задумацца над тым, ці сапраўды будуць жыццё згодна з Божым законам. Калі ў якасці падмурка выкарыстоўваць навучанне Езуса, то мяняцца да лепшага будзем не толькі мы самі, але і грамадства, дыяцэзія, краіна. Таксама прыкладзём намаганні, каб уся праца сінода, пасяджэнні камісій, сустрэчы адпавядалі закліку “Жыць Евангеллем”. Гэта самая простая навука, і трэба яе трымацца. Чаму сінод пачнецца менавіта 16 лістапада? Гэта дзень, калі ўзгадваем Маці Міласэрнасці – галоўную апякунку Гродзенскай дыяцэзіі. Хочам даручыць Ёй першы гістарычны сінод, усіх яго арганізатараў і ўдзельнікаў. Верым, што Маці Божая дапаможа нам у вырашэнні важных пытанняў.

– Адной з задач сінода з’яўляецца разважанне над грамадска-душпастырскай сітуацыяй. Якія праблемы ці выклікі будуць абмеркаваны ў ходзе дыскусій?

– Да асобных пытанняў належаць, між іншым, спецыфічныя душпастырскія выклікі ў гарадскіх і вясковых парафіях; патрэба глыбокага духоўнага і маральнага аднаўлення грамадства; клопат аб узрастанні колькасці святарскіх, манаскіх і місіянерскіх пакліканняў; развіццё і актывізацыя касцёльных таварыстваў і рухаў; выпрацоўка форм больш блізкай сумеснай дзейнасці духавенства і свецкіх вернікаў; пошук аптымальных эканамічных і адміністрацыйных вырашэнняў для дыяцэзіі і парафіі; а таксама іншыя практычныя пытанні, якія будуць узнікаць падчас працы сінода.

– Сінод павінен прадстаўляць усю дыяцэзію. Хто будзе ўваходзіць у яго склад?

– Членамі Сінода, у адпаведнасці з палажэннямі Кодэкса кананічнага права (Кан. 463) і інструкцыі Кангрэгацыі па справах біскупаў ад 19 сакавіка 1997 года “Аб дыяцэзіяльных

сінодах”, будуць прызначаны прадстаўнікі духавенства, асобы кансэкраванага жыцця і свецкія католікі-дзяцэзіяне. Асобнымі дэкрэтамі біскуп Гродзенскі Аляксандр Кашкевіч зацвердзіць галоўную камісію, сінадальныя камісіі і сакратарыят сінода, задача якіх заключаецца ў распрацоўцы праектаў, прызначаных для статута сінода, і прадстаўленні іх на пленарных сесіях сінода. Біскупам таксама будзе вызначана прапорцыя ўдзельнікаў (духоўных і свецкіх асоб). Варта адзначыць, што наш пастыр сардэчна заахвочвае свецкіх вернікаў, якія турбуюцца за будучыню Касцёла, да ўдзелу ў сінодзе.

– Якім чынам сінод павінен паспрыяць плённай дзейнасці і развіццю Касцёла на Гродзеншчыне?

– Сінод дапаможа біскупам у паспяховым кіраванні лакальным Касцёлам і фарміраванні душпастырскага аблічча дзяцэзіі. У сваю чаргу для ўсёй дзяцэзіяльнай супольнасці сінод будзе запрашэннем да яшчэ больш актыўнага і свядомага ўключэння ў яго “сёння” і да адказнага клопату пра яго “заўтра”. Гэта іспыт нашай дзейнасці і свайго роду экзамен для ўсіх – біскупаў, святароў, кансэкраваных асоб і свецкіх вернікаў – ці сапраўды з’яўляемся вернай супольнасцю Пана. Важна, каб, абмяркоўваючы актуальныя праблемы і выклікі, людзі не баяліся выказаць сваё меркаванне, каб абаранялі хрысціянскія каштоўнасці і не цураліся браць на сябе адказнасць за Касцёл, які мы разам будзем. Добрага плёну можам чакаць у тым выпадку, калі ўдзельнікі сінода будуць актыўна і адказна працаваць, а вернікі – суперажываць і маліцца ў інтэнцыі працы камісій.